

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО»,
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ
(ANHUI UNIVERSITY OF FINANCE AND ECONOMICS) (KHP);
КАЛІФОРНІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ЛОС-АНЖЕЛЕСІ
(UNIVERSITY OF CALIFORNIA, LOS ANGELES) (USA);
АРІЄЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ARIEL UNIVERSITY CENTER OF SAMARIA) (ISRAEL)

**кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик**

МАТЕРІАЛИ

VIII Міжнародної наукової конференції
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО
ПІЗНАННЯ»

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Одеса -2026

УДК: 1:403:316.6 (08)

DOI: <https://doi.org/10.24195/PhilosophicalKnowledge2026>

Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали VIII Міжнародної конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 21-22 травня 2026 р.) 207 с.

Рецензенти:

Стовпець Олександр Васильович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету.

Каменська Тетяна Григорівна, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри суспільних комунікацій та регіональних студій Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова.

Збірник матеріалів VIII Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; Голодомор – геноцид - Холокост: проблема пізнання моральних складових розвитку XXI століття; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію штучного інтелекту. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25 червня 2026 р.)

2. Хамітов Н. В. Філософія людини: від метафізики до метаантропології. Київ: КНТ, 2017. 396 с.
3. Кебуладзе В. Винайдення суб'єктивності і філософія підозри. Частина 1. Винайдення суб'єктивності, або приборкання Діоніса. *Філософська думка*. 2025. №4. С. 99–117.
4. Кебуладзе В. Винайдення суб'єктивності і філософія підозри. Частина 2. Філософія підозри, або заколот проти Аполлона. *Філософська думка*. 2026. №1. С. 80–102.
5. *Интернет-ресурс*: Дацюк С. Порождающее мышление между человеком и ИИ: генеративные паттерны и схемы мышления. Hvylya.net

Глушенко Олександр Петрович, кафедра філософських, політичних і психологічних студій Черкаського державного технологічного університету Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна

АБСОЛЮТНА КОНТИНГЕНТНІСТЬ ЦИФРОВОГО ПОРЯДКУ: КВЕНТІН МЕЯСУ ТА СУВЕРЕНІТЕТ ОНОВЛЕННЯ ЯК ПОДОЛАННЯ КАНТІАНСЬКОЇ НЕОБХІДНОСТІ

Проблема цифрового порядку виходить за межі звичної реакції права на технологічні зміни: сьогодні умови можливості нормативності дедалі частіше задають інфраструктура, код і режими оновлення. Дослідження алгоритмічного урядування показують, що цифрові системи змінюють не лише процедури ухвалення рішень, а й межі відповідальності, розподіл влади та логіку контролю; водночас платформи в режимі DSA (Digital Services Act – Акту про цифрові послуги ЄС) виступають як ключові інфраструктури комунікації й модерації контенту [3; 9]. Саме тому тема суверенітету оновлення (update authority) набуває філософської ваги: контроль над оновленням стає контролем над тим, що в цифровому середовищі постає як норма.

У кантівській перспективі порядок мислиться через умови можливості досвіду: пізнання організує даність за допомогою апріорних форм і регулятивних ідей, які задають горизонт осмисленості. Сучасне кантознавство подає ідеї розуму як джерело контекстів інтелігібельності та нормативної орієнтації для людського мислення [2; 5]. Така модель передбачає стабільність формального порядку, а отже, стає продуктивною точкою відліку для зіставлення з Меясу.

Квентін Меясу радикалізує критику кореляціонізму, відмовляючись зводити буття до кореляції мислення і мисленого. Його аргументація навколо архе-фосила (arche-fossil) підтримує думку про реальність до людського досвіду, а отже – автономію буття щодо людської кореляції [6, pp. 25–26]. Водночас концепт гіпер-хаосу фіксує радикальну контингентність реальності: самі закони здатні змінюватися без остаточної причини [1; 4; 7; 6, pp. 72–79]. Саме тут Меясу

виходить за межі класичної кантівської моделі сталого порядку: конститутивною стає сама можливість зміни закону.

Цей мотив гіпер-хаосу особливо плідний для осмислення цифрової влади. У платформних екосистемах update authority виконує роль техніко-політичного механізму, здатного змінювати правила видимості, доступу, ранжування, модерації та сумісності без класичної політичної процедури. Наочним прикладом такої динаміки є односторонні рішення розробників мобільних операційних систем щодо блокування стороннього трекінгу користувачів: подібний крок здатний миттєво переформатувати глобальний рекламний ринок масштабом, співмірним із міжнародною угодою, але розгортається поза будь-яким традиційним правовим погодженням. Сучасні праці з алгоритмічного урядування наголошують, що саме на етапі проектування й архітектури систем закладаються розподіл відповідальності, режими контролю та логіка подальших рішень; отже, найважливіші нормативні наслідки виникають ще до публічного запуску системи [8; 9]. У цьому сенсі оновлення виступає місцем, де встановлюється і перезаписується “закон” цифрового порядку.

Саме тут update authority варто читати як інституційно керовану аналогію гіпер-хаосу. На відміну від меясюанського гіпер-хаосу, який є онтологічною властивістю реальності, корпоративне оновлення є режимом, у якому власник платформи отримує владу змінювати правила функціонування середовища, що для користувачів постає як природний і нейтральний світ. Дослідження платформ під DSA показують, що модерація контенту та правила доступу є центральними для платформної влади, а отже, й для цифрової легітимності [3]. Так само аналітика алгоритмічного урядування в публічних організаціях демонструє, що впровадження AI перерозподіляє рішення, межі відповідальності та межі допустимої дії [9].

Зіставлення з Кантом тут переводить увагу від сталості умов до нормативної змінності. У Канта умови можливості забезпечують упорядкованість досвіду; у Меясу контингентність набуває статусу фундаментальної риси буття; у цифровому середовищі ця контингентність матеріалізується в режимі постійного оновлення, патчів, версій і модулів. Нові дослідження цифрового урядування підкреслюють зростання ролі інфраструктури, процедур оновлення й технічних посередників між правом і реальністю, а отже, суверенітет дедалі більше спирається на контроль над технічними ланцюгами зміни [3; 9]. Цим цифровий порядок відрізняється від класичної правової моделі: він існує як режим, де сама змінюваність працює як спосіб стабілізації влади.

У межах такої перспективи суверенітет оновлення постає як нова форма владної темпоральності: хто визначає, коли і як відбудеться оновлення, той визначає межі допустимого для всіх інших. Це особливо очевидно в конфліктах між кодовою і юридичною владою, де технічна реалізація платформи може змінювати фактичний зміст правового режиму. Дослідження про алгоритмічне урядування у публічному секторі прямо вказують, що ефективність, прозорість і предиктивність супроводжуються новими формами залежності, неоднозначності

ролей і розривами відповідальності; отже, оновлення постає як прихований квазіконституційний акт [8; 9].

Отже, концепт абсолютної контингентності Меясу дозволяє побачити цифровий порядок як режим керованої змінності. Додавання поняття гіпер-хаосу істотно посилює цей висновок: якщо в Меясу самі закони буття здатні змінюватися без причини, то в цифровому світі корпоративне оновлення постає як інституційно контрольована форма такої зміни. Саме тому update authority слід розуміти як новий тип суверенітету – владу над самим механізмом переписування правил. На тлі Канта це означає перехід від моделі сталих умов можливості до моделі нормативної змінності, де конститутивною стає здатність до радикального перетворення закону.

Список використаної літератури

1. Ardoline, M. J. What Laws? Which Past?: Meillassoux's Hyper-Chaos and the Epistemological Limitations of Retro-Causation // *Open Philosophy*. 2018. Vol. 1, No. 1. P. 235–244. DOI: <https://doi.org/10.1515/opphil-2018-0017>
2. Demarest, B. Contingency, necessity, and the problem of organic form in Kant // *Annals of Science*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1080/00033790.2025.2584334>
3. Gsenger, R. Platform governance under the Digital Services Act: a perspective on disinformation // *Information, Communication & Society*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1080/1369118X.2025.2590561>
4. Harman, G. Fear of Reality: On Realism and Infra-Realism // *The Monist*. 2015. Vol. 98, No. 2. P. 126–144. DOI: <https://doi.org/10.1093/monist/onv001>
5. Kraus, K. T. Kant's Ideas of Reason. Cambridge: Cambridge University Press, 2025. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781009024273>
6. Meillassoux, Q. *After Finitude: An Essay on the Necessity of Contingency*. London: Continuum, 2008.
7. Orensanz, M. A Syntactic Approach to Meillassoux's Concept of Hyper-Chaos // *Open Philosophy*. 2020. Vol. 3, No. 1. P. 119–131. DOI: <https://doi.org/10.1515/opphil-2020-0008>
8. Rymon, Y. Of the people, by the algorithm: how AI transforms the role of democratic representatives? // *AI & Society*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00146-026-02852-x>
9. Wang, C., Yin, Y., Hu, H. The Rise of Algorithmic Governance and the Dual Revolution: Applications, Challenges, and Governance of Artificial Intelligence in Public Administration // *Technology in Society*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2026.103264>

Грищенко Софія Андріївна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Філологія (перша-англійська, друга-німецька)», факультет іноземних мов, медіа та психології, Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

<i>Борішштейн Є. Р., Калаєва К. С.</i>	ТЕОРІЯ І СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА LIBERAL ARTS: ЯКІСНА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	169
<i>Врайт Г. Я., Даниленко А. В.</i>	ЕТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ	172
<i>Петінова О. Б., Коновальчук Е. М.</i>	ОСВІТА І ДЕМОКРАТІЯ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	174
СЕКЦІЯ 6. ФІЛОСОФІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ		
<i>Гончарова О. Є.</i>	СУБ'ЄКТНІСТЬ У ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДИНИ І ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: МІЖ РОЗШИРЕННЯМ МИСЛЕННЯ ТА ЙОГО ДЕЛЕГУВАННЯМ	180
<i>Глушенко О. П.</i>	АБСОЛЮТНА КОНТИНГЕНТНІСТЬ ЦИФРОВОГО ПОРЯДКУ: КВЕНТІН МЕЯСУ ТА СУВЕРЕНІТЕТ ОНОВЛЕННЯ ЯК ПОДОЛАННЯ КАНТІАНСЬКОЇ НЕОБХІДНОСТІ	183
<i>Грищенкова С. А., Петінова О. Б.</i>	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МЕДІА: ВПЛИВ НА ДЕМОКРАТИЧНІ ПРОЦЕСИ	186
<i>Клименко Інна, Нівня Ганна</i>	ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ЦИФРОВОГО БЕЗСМЕРТЯ	189
<i>Наумкіна С. М.</i>	ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ І СУБ'ЄКТ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	192
<i>Начев М. Ю.</i>	ФАКТОР ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	194
<i>Юшкевич Ю. С.</i>	ЦИФРОВА ЕКОЛОГІЯ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ: ЕТИЧНІ ТА ПРАГМАТИЧНІ ВИМІРИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЕКО-ДИЗАЙНІ	197

VIII Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців

“МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ”

(Одеса, 21-22 травня 2026 року)

Адреса редакції:

Україна, 65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26, каб. 73 Тел.: (0482) 732-09-52